

Katarina Kristan in Branka Tavzes

SODELOVANJE ŠTUDENTOV BIOLOGIJE PRI
PROJEKTU INVENTARIZACIJE FLORE IN FAVNE
TRŽAŠKEGA ZALIVA

Morje je že od nekdaj privlačilo domišljivo ljudi, saj je predstavljalo veliko skrivnost. S svojim nepredvidljivim vedenjem je zahtevalo marsikatero žrtev in zbujalo strah prebivalcev ob njegovih obalah. Dokler J.Y. Cousteau s svojim prijateljem Gagnanom ni sestavil SCUBA opreme, se je o prebivalcih morja, v njihovem lastnem okolju, vedelo bolj malo. Po drugi svetovni vojni je prišlo do razmaha v odkrivanju podvodnega sveta. Z izpopolnitvijo potapljaške opreme, se je močno olajšalo delo morskega biologa.

Zanimanje za življenje pod morsko gladino vlada tudi med študenti biologije, tako je med njimi vsako leto vedno večje število potapljačev. Ker nam študijski program daje zgolj osnove poznavanja morja kot življenjskega prostora, smo se že nekaj let poskušali priključiti kakšnemu projektu, kjer bi to znanje lahko uporabili in razširili.

Letos smo se s pomočjo dr. Toma Turka povezali z Morsko biološko postajo (MBP), kjer poteka projekt inventarizacija flore in favne tržaškega zaliva, katerega nosilec je dr. Lovrenc Lipej. Projekt je zastavljen za pet let, od 1998 do 2003. V tem času naj bi čim bolj temeljito izdelali seznam vrst in habitatov Tržaškega zaliva, ter s tem pripomogli k poznavanju biodiverzitete.

V času med 16. 7. in 20. 8. 1999 je pri projektu sodelovalo 27 študentov, članov potapljaške sekcije Društva študentov biologije. V teh petih tednih smo se dodobra seznanili z delom na terenu in obdelavo pridobljenih podatkov.

Ker je glavnina projekta vezana na terensko delo, je veliko odvisno od vremena. Tako se je potrebno o izboru lokacije, za popis profila odločiti zadnje jutro, tik pred odhodom. Mnoge lokalitete niso dostopne s kopnega, do njih je mogoče priti zgolj s čolnom, za to je potrebno stanovito vreme in predvsem mirno morje. Važna pa je tudi ustrezna vidljivost.

Študentje smo, poleg velikega zanosa za delo, s seboj prinesli tudi sonce, tako v teh petih tednih z vremenom nismo imeli prevelikih težav. Vedno se je našel kak kotiček slovenske obale, kjer smo lahko potegnili profil.

Kot vsako delo, tudi delo potapljača zahteva veliko priprav. Ker voda pač ni človekovo naravno okolje, potrebuje potapljač kar nekaj opreme, ki mu omogoča varno in prijetno opravljanje zastavljene naloge. Delo na terenu se začne, ko je vsa oprema sestavljena in se prvi od potapljačev potopi in potegne 85 metrsko vrv pravokotno na obalo. Ob vrvi se na vsakih 5 metrov popiše globina in s kamero posname teren. Po tem, ko je vse posneto, se v 10 metrskem pasu ob vrvi pregleda floro in favno, ter neznane primerke odnese v labora-

torij, za nadaljne določevanje. S tem dobimo podatke o razgibanosti terena, sestavi tal in tipih habitatov izbranega področja.

Po povratku na MBP v popoldanskih urah, smo se navadno preselili v laboratorij - praktikum, kjer smo si pogledali posnetek in se pogovorili o eventuelnih napakah pri delu in opaženih zanimivostih. Ker smo med potopom nabrali kar nekaj materiala, ki nam je delal preglavice pri prepoznavanju, smo se lotili tudi določevanja s pomočjo določevalnih kijučev. Tu smo ugotovili, da je to ena izmed naših šibkih točk. Na srečo smo imeli okrog sebe strokovnjake, ki so nam radi pomagali in pokazali smernice pri uvrščanju manj znanih primerkov v pravo taksonomsko skupino.

Pri projektu poleg ekipe iz MBP sodeluje še nekaj ljudi. Tako smo se seznanili z upravnikom akvarija Valterjem Žižo, ki nam je razkazal akvarij in nas seznanil z njegovim vzdrževanjem. Tu nam je postalo jasno tudi, da je sodelovanje med ljudmi, ki se ukvarjajo s podobno stroko, lahko zelo koristno in skoraj nujno potrebno. Kot kaže jim na Obali to kar dobro uspeva, saj smo poleg že omenjenih ljudi spoznali tudi druge poznavalce morskega sveta, ki jim je raziskovanje morja poklic ali pa zgolj okupacija, ki jim je v veliko veselje.

Žal je čas kar prehitro minil. V teh petih tednih smo se naučili mnogo novega in predvsem dobili vpogled v način dela pri strokovnih projektih.

Dr. Lovrencu Lipeju in sodelavcem dr. Aleksandru Vukoviču, Tihomirju Makovcu in Janezu Forte se zahvaljujemo za čas, ki so si ga vzeli za nas, da so nam razložili in pokazali vse, kar nas je zanimalo. Upamo, da se bo povezava med študenti in MBP nadaljevala in da bo prerasla iz zgolj nekaj poletnih tednov v trajno sodelovanje.

Foto: L. Lipej